

## El món rural no és un escenari d'Instagram

**L'augment del turisme intern ha accentuat les tensions entre els pagesos i alguns visitants que desconeixen les normes de convivència al medi natural**

Sabeu què és **un vailet elèctric**? O com us heu de comportar si us trobeu **un gos de protecció de ramats**? Podem entrar a **un prat de muntanya** per relaxar-nos i fer-nos-hi una selfi?



Els camps agrícoles i els prats de pastura es converteixen, sovint, en escenaris de fotografies artístiques, selfis o instantànies familiars (Pexels)

Moltes persones desconeixen les rutines de la vida a pagès, i per això poden cometre alguns errors quan visiten zones rurals. En alguns casos, aquests descuits van acompanyats d'**actituds irrespectuoses que esgoten la paciència dels pagesos**.

Els últims anys, amb l'augment del turisme intern derivat de pandèmia, **han crescut els episodis de tensió i els conflictes entre la pagesia local i els turistes** urbanites.

### **La massificació turística en entorns rurals**

L'onada de turisme intern ha portat **milers de nous visitants a entorns rurals que no estaven acostumats a rebre turisme**. Això ha provocat situacions noves com la que descriu Sara Gutiérrez, que té un ramat de cabres a la Cerdanya:

"Per Setmana Santa no vam poder sortir a pasturar amb el ramat de tanta gent com hi havia al poble. És molt trist que no puguem fer la nostra feina per la pressió turística."



Sara Gutiérrez té un ramat de cabres al petit poble d'Éller, a la Cerdanya (Formatgeria 30 Cabres)

La Sara assegura que alguns visitants l'han criticat per sortir a passejar amb les cabres pels carrers del seu poble, Éller. Altres, en canvi, se li acosten per **fer-li fotografies sense ni tan sols saludar-la amb un "bon dia"**:

"Entenc que sigui curiós de veure un ramat dins d'un poble, però com a mínim podrien saludar o demanar permís per fotografiar-te. No som una atracció, ens haurien de tenir respecte."



Éller és un petit poble de muntanya situat a la Cerdanya tradicionalment vinculat a la

ramaderia. Ara, també, hi ha una gran activitat turística (Catalunya Ràdio / Eloi Barrera)

## **El món rural no és un decorat per fer bonic**

La Sara recorda que **el món rural és un conjunt d'espais on es fan activitats agrícoles i ramaderes**, i que això ja existia abans que hi arribés el turisme.

Per això demana que s'actui amb respecte cap a la seva feina, i que s'entengui que **ells no són allà per fer bonic, sinó per treballar**:

"Aquí hi treballem, no som un element folklòric. El problema és que alguns turistes creuen que el seu oci i descans passen per sobre de la nostra feina i la nostra vida."



Els pagesos recorden que les bales de palla no són un element decoratiu, sinó que són reserves d'aliment per al bestiar, i demanen als visitants que no s'hi enfilin perquè les poden fer malbé (Catalunya Ràdio / Eloi Barrera)

## **El respecte a la propietat privada**

Productors agrícoles com l'Associació Agroalimentària de la Cerdanya i ramaders com la Federació de Vaca Bruna dels Pirineus denuncien que **alguns visitants envaeixen camins, camps de pastura i altres propietats privades** mentre gaudeixen de les seves vacances:

"Trobem gent que entra als prats a buscar bolets, a jugar a futbol o a fer un pícnic. Aparquen els cotxes a les entrades dels camps i no hi podem entrar amb els tractors."





Els pagesos alerten que moltes persones accedeixen als camps sense permís, envaint propietats privades i trepitjant els cultius (Unsplash)

Els pagesos recorden que **els camps i terrenys agrícoles són espais de treball que pertanyen a algú** i que, com a propietat privada, s'han de respectar. Ho expressa així Marc Garriga, director del Parc Natural de l'Alt Pirineu:

"A la natura no hi ha carta blanca per a tot. A la natura hi ha una propietat, hi ha persones que hi viuen i que hi fan activitats diverses, sobretot del sector primari. Cal respectar-ho, això."

Marc Garriga creu que cal reforçar la pedagogia per millorar la convivència i evitar interferències entre pagesia i visitants.



La Federació de Vaca Bruna dels Pirineus ha dissenyat uns cartells per a fomentar la convivència entre pagesia i visitants al món rural (Catalunya Ràdio / Eloi Barrera)

### **Evitem ensurts: els vailets elèctrics i els gossos de protecció**

Entre els incidents més recurrents hi ha **les enrampades amb els vailets elèctrics**, que són uns filats electrificats per evitar que el bestiar surti dels camps.

També hi ha portes ramaderes o **filats metàl·lics que s'han de deixar tancats després de passar-hi**, ja que sinó els animals es poden escapar:

"Els vailets elèctrics hi són perquè els animals no fugin. Si els veus no t'hi has d'acostar perquè et pot passar el corrent, però també perquè és una finca particular."



El vailet o pastor elèctric és una tanca electrificada per evitar que els animals es puguin escapar i, alhora, perquè no hi pugui accedir ningú (Catalunya Ràdio / Eloi Barrera)

Els pagesos també demanen **que es guardin les distàncies amb els gossos de protecció de ramats.**

Són mastins que vigilen el bestiar i que poden acostar-se bordant quan vegin visitants: **no cal espantar-se ni increpar-los**, ja que senzillament estan fent la seva feina de vigilància.



Els gossos de protecció conviuen amb els ramats i els protegeixen de qualsevol ingerència externa (Projecte Piroslife)



Així mateix, **tampoc es poden portar els gossos domèstics deslligats en zones de pastura**, perquè el seu instint els pot fer perseguir animals que puguin trobar al camp:

"Hi ha molts atacs de gossos domèstics que són inofensius a la ciutat, però aquí veuen una ovella, una cabra o una vaca i es desperta el seu instint. Per això els gossos també s'han de lligar al camp i a la muntanya."



Els ramaders demanen que, encara que siguem al camp o a la muntanya, portem els gossos lligats per evitar ensurts imprevistos (Pexels)

### **La Cerdanya, el paradigma dels conflictes entre turisme i pagesia**

La Cerdanya és una de les comarques on s'evidencia la tensió entre pagesos i visitants: **un territori de tradició ramadera que, els últims anys, ha viscut un boom turístic.**

Ho reconeix Xavier Álvarez, propietari d'una segona residència a la Cerdanya:

"Els últims anys hi ha hagut una massificació important i les diferències entre els locals i els forans es noten més, han anat creixent al llarg dels anys."



Xavier Álvarez té una segona residència a la Cerdanya i entén que, sovint, els pagesos se sentin molestos per les actituds d'alguns visitants (Catalunya Ràdio / Eloi Barrera)

En Xavier estiujeja a la Cerdanya des de fa 30 anys i reconeix que **la convivència entre la pagesia local i els visitants urbanites sovint és complicada:**

"Hi ha grans diferències entre les maneres de viure i de pensar dels dos col·lectius. Normalment es respecten, però a vegades algú es pot equivocar i molesta l'altre fins al punt que pot sentir-se agredit."

### **Un altre exemple de massificació al medi natural: les "abarlofarres"**

La invasió d'espais naturals no és només al camp o a la muntanya. També en trobem casos al mar. Les abarlofarres són **uns botellots marítims que es convoquen a través de xarxes socials**: barques, iots i velers es troben en cales i platges petites per fer festes sobre el mar.

**Les abarlofarres han crescut molt a la Costa Brava**, i entitats com Salvem el Golfet ho han denunciat. La presidenta, Marga Riera, les descriu així:

"Les barques s'abarloen, es posen de costat, i fan festes multitudinàries. Hem arribat a veure 40 barques juntes en una cala verge amb beguda, gent cridant i música a tot drap."





Les abarlotfarres compten amb discjòqueis i música a tot volum, que augmenten la contaminació acústica als espais naturals costaners (Unsplash)

Alerten que les abarlotfarres no només generen conflictes de convivència, sinó que **també causen danys al fons marí:**

"Les barques tiren l'àncora a qualsevol lloc i llauen el fons marí. Això és un perjudici impressionant per a la natura. Abans era puntual, però ara ho veiem un dia rere l'altre."



Les abarlotfarres han provocat aglomeracions vistes fins ara en algunes cales de la Costa Brava (Salvem el Golfet)

## **Pedagogia i respecte, les claus de la convivència**

Els problemes de convivència entre la gent del territori i alguns perfils de turistes **s'han accentuat amb el pas del temps.**

Els professionals de la pagesia i els gestors d'espais naturals creuen que **l'única solució passa per fer pedagogia i, sobretot, fomentar el respecte cap a les activitats agroramaderes.**



Alguns pagesos organitzen visites guiades a les explotacions per informar i sensibilitzar els visitants sobre la realitat de la vida a pagès (Pexels)

La conclusió de tot plegat la resumeix Marc Garriga. Ell, com a director del Parc Natural de l'Alt Pirineu, coneix molt bé aquest **joc d'equilibris entre medi natural, turisme, i activitats agroramaderes:**

"La població que vol gaudir de la natura hi té tot el dret, però ho ha de fer amb respecte i buscant la bona convivència. Per això s'ha de treballar en l'educació i la informació, perquè les persones que venen siguin respectuoses i tinguin en compte les activitats de la població local."



L'Associació Agroalimentària de Cerdanya ha distribuït cartells per a informar als turistes i visitants sobre les normes de convivència al món rural (Catalunya Ràdio / Eloi Barrera)